

ФРС
Ш 44(4) Укр
1319

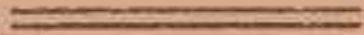

СЕРІЯ БЕЛЕТРИСТИЧНА.

№ 1.

С. Васильченко.

О П О В І Д А Н Н Я .

ВИ-
ДАННЯ
ДНІПРОВСЬК.
СОЮЗУ СПОЖИВЧИХ
СОЮЗІВ УКРАЇНИ.

КОРОТКИЙ ПАСПОРТ КНИГИ

A 586035

ФЦ Шифр Ц144(ЧУкр)В19 ІНВ.№ 2725004

Автор Васильченко С.

Назва Оповідання

Місце, рік видання Ф. м., Б. р.

Кількість стор. 20с.

-\\- окр. листів

-\\- ілюстрацій

-\\- карт

-\\- схем

Том частина вип.

Конволют Без тит. арк.

Примітка:

13.07.09

Ал

С. Васильченко.

Басурмен.

(Оповідання.)

Прозорим димом стоїть у хаті досвітня синява; із неї, як із води виринають і знову ховаються хатні речі: піч, лавки, судник, стіл, діжа серед хати, в якій ще звечора мати вчиняли паляниці.

На полу з під рядна видно лобату головку із заплющеними очима; здається, ніби вона хитається в досвітніх сутінках, як біла, зівяла квітка на хвилях.

Все в хаті було якесь смутне і заспане, потьмарене.

Але біла стіна, проти напільного вікна, ніби заглядивши щось несподіване і радісне, зразу зашарілася, зарожевіла широким румянцем; проти неї у вікні забився з надвору в маленьку шибку ясний червоно-золотий метелик.

Метелик бився у склі, ніби намагався повертати його, зазірав у хату, мінився, граючись срібними і золотими голками, сам сміявся і намагався розсмішити все, що було в хаті. І все, що було в хаті насторожилось, проясніло од несподіваної радощі.

Сонне личко коло вікна оживало; губи на ньому розтулялися, так, ніби воно тільки притаїлося, що

НАЦІОНАЛЬНА
ПАРЛАМЕНТСЬКА
БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ

2405-004

спить, а само не може вдержатись, щоб не засміятись. І очі тихо розплющились, заясіли, немов-би хто з надвору кинув на те личко дві свіжі, на досвітній росі зірвані фіялки.

Минаючи все инше, зразу спинились вони на племенистому, золотому метеликові, як на одному із тих див, що їм цілу ніч марилися під темними її шатами.

Дивляться спокійно, нерухомо, ще налиті вщерть снами туманами, крізь сон осміхаються.

Далі хлопчик заворушився, виплутався з під ряднини і животом почав спускатися з полу на долівку.

Сопучи носом, протираючи очі, подибав він навманя до дверей, спотикаючись, як сновида, сам іще гаразд не розуміючи, куди і чого несе його.

Але ішов із хатніх сутінів уперто, рішуче...

Тільки ступив Семен на поріг задвірків, світ такими потоками ринув йому в лице, що він закрився рукавом і одхилився, як од вітру.

Дивиться з під рукава, сміється.

Здається йому, все, що ні є у дворі, залито золотою повіддю: і повітка, і ліса, і моріжок. Різко означається, як на острівку серед золотого моря корова, а під нею з дійницею мама. Стоять нерухомо, ніби чари діють.

І бачить він: силоміць виперта з повітки біла свиня, заспана, в соломі, стоячи пливе по золотій калюжі, окурена золотим пилом. Дивиться далі:

Трави, квітки, сади—все в блискучих сережках.

Слухає: стоїть у селі лункий гам і гук,—скрізь реве мала і велика худоба, а людей не чує.

І мріється Семенові, що це не село, а ліс, а в лісі живуть не люде, а якісь велетні—діти, яких виганяють

кудись із домівки. А вони не хочуть, гудуть, плачуть, ревуть, як у труби на все село:

„Мамо, хліба! Мамо, хліба“!...

Все у світі так одмінилося, що нічого Семен і не впізнає.

Тільки хіба свиня одна нагадує йому щось знакове, те, що було і вчора. Вона помалу погукує собі, ніби сама собі осміхаючись, підходить ближче до Семена, закликає його знову гратися з нею у ту саму гру, яка, очевидно, сподобалася їй учора.

Взад у знову у неї так смішно сам по собі вертиться куценький хвостик, ну нестеменно-ж так, як ручка якоїсь машинки.

Семен біжить до неї і ловить за ручку-самовертку.

Мати стурбовано повернула до нього голову, дивиться на нього суворими очима, головою докірливо хитає, а гримать не гримає, бо саме шепоче губами свої молитви.

Семен дивиться на неї і боязко і задирливо.

Далі рішуче і метко впіймає куценький хвостик у руку і почав вертати ним, як ручкою шарманки.

...Пташки-канарейки

Так жалібно поють...

Голос у свіжому ранку дзвенить бадьорий і натхненний.

Свиня милостиво не перечить тому, стиха, співуче погукує собі під ніс, ніби вибиває в густий бубон, і веде Семена за собою до воріт, крізь які видно широкий-широкий майдан.

А за майданом, за хатами, де геть-геть рожевіють на горі спілі лани, здіймається в блакитне небо огняне сонце, жаром-птицею вилетівши із густого жита.

І туди, назустріч йому, теплому і ласкавому, потягнула живо шарманка свого натхненного співця і музику.

Семен стоїть у сінях, заглядає в одчинені хатні двері і нудиться.

Він недавно прибїг з надвору і в очах йому темно. Хата йому здається за темний льох, вікна—за дірки, в які зазирає ясний день. Вся стіна перед дверима обставлена чорними сумними іконами, перед якими горить три лампадки, привішені у ряд на довгих шнурках. Десь далеко-далеко, як у глибокій норі, горять у печі дрова.

Коло печі пораяється підтикана, червона од огню з пасмами на чолі кіс, що вибилися із під очіпка, мати.

— Мамо, дайте!... Тягнув у ніс Семен, дивлячись у землю, де він довбав нігтями босої ноги землю.

— І не гарикай,—не помолишся Богу, до самого вечора не дам їсти—так собі й знай—казала мати, сердито торигаючи рогачем.

— Людські діти у неділю, поки з церкви не вийдуть люде, то і риски в рот не візьме, а ти, такий лобаню, схопився і лоба не перехрестивши та до хліба зараз тягнешся?—Безстрамнику!...

— У дядька-ж Микита більший за мене, а його ще, казав, ні разу не молили!—Гуде плаксиво Семен.

— Бач, з кого він привод бере?—З Микити!—Та тож шибенник на те, на те він махаєт.

— Я—те-ж махаєт,—непевно промовив Семен.

Як?—То це ти вже в махаєти записався?—Крикнула мати, витрищивши здивовані на Семена очі.—

Та як візьму я хлудину, то я швидко виблю оті дурниці з голови!—Я тобі покажу махамета! — Зтурбовано додала вона.

Семен боязко одступив назад і промовив сміливіще:

— А дядина казала-ж, що ми обидва з Микитою махамети.

Мати побожно скривилася і заплющила очі.

— Що ти вдієш із таким кателиком... Із таким лобурем, таким харцизякою!—З притиском додала вона. Далі скривилася, і з виглядом мучениці, зітхнувши, почала всовіщати:

— І що ти собі думаєш, Семене, коли ти порозумієш?—То-ж тільки невіра, басурмени Богу не хочуть молитися, а ти-ж хрещена тварюка. Та тебе-ж за це в пекло, в огонь негасимий завдадуть. Он глянь що будуть робити на тім світі грішникам!—Мати показала рукою на стіну.

Семен з-підлоба зиркнув у той бік, де висіла на стіні велика картина страшного суду, од якої завжди смерділо Семенові духом чортячого кубла.

Він одступив далі і промовив уперто:

— Дарма.

— На сковороді на гарячій будеш сидіти, гарячу смолу будеш пити.

— Дарма...

— Будуть тебе куці залізним гаком за язик тягнути.

Язик у Семена в роті боязко заворушився, покотилась слина, і він сплюнув.

— А я втечу-у...

— Куди, дурню? — Скрізь вони тебе знайдуть,

скрізь впіймають. Упіймають тебе, басурмена, потягнуть на саме дно в пекло, і вкинуть тебе, неблагословенного, в казан у киплячий...

Шелевіють, тріскають перед іконами лямпадки; з надвору долітає тягучий дзвін, ніби крізь сон скликаючи людей до служби: бе-ем!... бе-ем!...

Мати поравься коло печі, очі її тьмаряться, туманіють, і вже лагідним, тихим голосом, як побожну казку розповідає вона про всі пекельні муки, які дожидають на тім світі грішного Семена.

— Мамо, а казан буде такий, як ото москалі кашу варять?—Довірчиво вже перепитує він матір.

— Буде казан великий, великий, та глибокий... Протягом підхоплює його слова мати.

Стоїть Семен схилившись на причілок, задумався. Довго він щось міркував собі, зважував, далі зітхнув, тихо вийшов на середину хати, і промовив:

— Ну, моліть...

Тихо в хаті. Чути тільки, як тріскає в печі полум'я. Мати одхилила голову од печі, схилилася на рогач, тихо проказує молитви. Перед іконами стоїть, як салдат на варті—Семен,—одна рука як привязана, друга махає, як заведена. Плаксивим голосом повторяє він за матірню слова молитви, намагаючись тримати такий-же, як і в неї тон і інтонацію.

Раз-по-раз тихе молитовне буркотання переривається сердитими вигуками:

— Стій рівно! Бий поклони!—Не верти головою, як коняка!

І далі знову лагідне, побожне:

— І остави нам... долги наша... яко-же і ми...

У печі щось зашкварчало, зашипіло, ніби його ошпарено окропом.

Мати охнула і миттю крутнулася до печі:

— Триста-ж твоїй матері сяких та таких!—зарепетувала вона в розпачі і жалю, сипнувши чортами, як з рукава.

— Чи ти-ж не сказився, чортового коріння горщик! Торохтить рогачем, хапається як швидче витягнуть із огню оскандалений горщик,—почала гримати на нього, та докоряти, як живого.

— Мамо: „якожеїми“... Мамо!.. Нудьгуючи навертає її до молитви Семен.

Мати заклопотана і сконфужена доливає його водою, бубонить щось до нього, про Семена ніби й забула. А Семенові хочби-ж було можна назад повернутись.

— Мамо! — З мукою, з слізьми благає Семен, переступаючи нетерпляче з однієї ноги на другу, як на гарячому камені.—Мамо!—Чуєте, чи ні? Мамо!

— Та чого тебе мордує лиха година?—Ну, кажи, чого тобі?—Витрищилась на нього мати, повернувшись од горщика.

— Чого мордує!—Забули вже?—„Якожеїми“...

Мати пролупується, побожно, крадькома христиться, зітхає і знову переходить на тихий молитовний тон.

Семен бе поклони, не торкаючись коліньми долівки і охоче задержує голову на землі. Коли він обіпреться чолом об землю, крізь власні його ноги, як у вилазку йому видно все, що діється позаду його:

Із хати двері одчинені в сіни, а із сіней видно

двір і комору в дворі. Ген дядьків Рябко стоїть коло комори, здається великим—великим, як світ. Чого-ж то він зазирає в комору?—Думає собі Семен. Далі кинувшись гукає, як несамовитий:

— Мамо!—Собака до сала в комору лізе!

— Де?—Ще голосніше крикнула перелякана мати.

Семен схоплюється на ноги і трьома пучками, які у нього були складені для хреста, показує на двері:

— А дивіться!—Промовив він радісно побідним голосом.

Мати щось кинула, щось ухопила і зникла за дверима, як буря.

Залишившись у хаті сам, Семен зажмурих очі і солодко-солодко потягнувся.

Далі засміявся, підстрибнув і тихенько, навшпиньках почав витанцьовувати.

— Тра-та-та! Тра-та-та!
Сіла баба на kota!...

Почав він приспівувати одними губами. І вихиляється, і підморгує, і язика комусь виставляє, передражняє когось, так ніби якась розв'язана сила стиха почала мордувати ним.

А в хаті тихо, тільки піч сама собі порядкує—топиться.

Семен відразу змовкає. Очі його загораються радісним, розбійницьким блиском.

Зирк, зирк!—ними по хаті. Шукає, як-би найкраще використать зручну хвилину.

На вікні—великий недокурок, забутий батьком ще звечора. Ніби хто нарочито висунув тепер його Семенові на очі.

У Семена—аж ноги затремтіли; вхопив він його жменею, як метелика, взяв у пучки, роздивляється. Далі помалу переводить очі до ікон, де перед святим Миколаєм горить лампадка.

Семен швидко виліз на лаву, прихилив до ікони близько свою голову,—прикурює. Дим застеляє йому очі, шпигає в ніс—він кривиться, але ноги тремтять од страху і радощів, і лице аж міниться од щастя. Розпаливши цигарку, він устромив її в зуби, взявся у боки, осміхається спянілою осмішкою.

— Ой!—Почув він тихий стогін за спиною.

Семен озирнувся—мати.

Слів не знайшлося у матеріному серці для цього випадку. Мов-би крізь сон пам'ятає тільки Семен, як сама собою випурхнула з його зубів цигарка, искрами опаливши губу, як чиясь холодна рука тіпала його по губах; чув, як щось гупало в спину, як на крилах миттю винесло його в сіни.

Дух забило Семенові, очі застеляли сльози од диму, але на лиці й тоді ще сяяло блаженство, як у того теляти, яке силоміць одтягнули од матеріної цицьки і яке було готове знову крізь штовхани і ляпаси відважно кинутись до неї.

Але це була тільки одна мить: далі Семенові стало ясно, що щаслива хвилина прошуміла без вороття, і він зайшовся гіркими, дрібними слізьми.

— Іди мені геть!—Іди безбожнику, іди, невіро, з хати зовсім!—Наказує йому мати;—іди собі до басурменів, живи з ними, а додому не вертайся.

І Семен, гірко ридаючи, спотикаючись біг із сіней у далекі, невідомі світи...

Набитий, Богові неугодний, вигнанець із рідної хати,—де йому більш підходяще місце у світі, як не за чужою клунею в крапиви?..

Сидить Семен там, зігнувшись, поклав голову на коліна і гуде. Гуде і гуде—вже й спина переболіла і сліз нема,—а він гуде.

Ясно світить сонце і пташки щебечуть—а йому світ Божий немилий, потьмарений, і свіже повітря ще пахтить йому, грішникові, духом пекельної смоли, передочима миготять куці з залізними гачками, яким на поталу оддав його мама.

Жаль йому на маму, думає, чим би їй жалю завдати.

„Коли вже ви виганяєте мене з дому, то краще мені вмерти. Хай тоді несуть мене у яму, а душу—в пекло на муки,—думає він. Побачимо, чи вам, мамо, од того полекшає...“

Гу-у... Тягне він ліниво, а думка малює жалісну картину:

Ось він умер і несуть його до ями з попами з корогвами, а мама йде за його труною, полон утирається та плаче-плаче:

— А куди-ж це ти, мій синочку, виряжаєшся...

А Семен їй докірливо відповідає:

— Не знаєте куди—в пекло!

— А на кого-ж ти, мій голубчику, покидаєш!..

— Ага, тепер „голубчику“,—думає собі Семен, а тоді—„басурмен“!—Ні, несіть далі—не встану.

Аж ось і яма вже близько.

Тут Семен засовався на місці і кашлянув. Щоб, чого доброго, справді, не роздивившись гаразд, не

вкинули його вму,—подумав він боязко, уже тільки сам собі. — Ні нехай яма буде ще далеко-далеко-далеко...

Сонце підбилося вище на небо і стало через бур'яни гріти на Семена. За городами видно небо синє-синє, та кругле, ніби велитенська поливяна піч випалюється на огні, міниться, а під синявою неба геть-геть аж до лісу рябіє усякими квітками зелений луг.

Дивиться Семен — квітки злодійкувато повиставляли головки з трави, та всі, як одна, моргають йому:

— Тікай, Семене, сюди! Тікай, Семене, сюди! У Семена в голові думки плутаються, план його похорон швидко одмінюється:

Принесли його до ями, тільки хотіли його туди вкинути, а він—з труни, та далі! А піп за ним із кадилом: держи, лови його! Мати пучкою на нього свариться: то це ти дурив мене, лоботрясе?—Стій-же ти, кателику, вернешся до дому!

У заплаканих очах Семена вплив несподівано і затремтів блискучий сміх. Відразу він перестав густо як одрубав; зачервонівся і захихкотів дрібним невтриманим сміхом.

— Дожидайте!—Кинув він матері і, схопившись, вистрибом через капусти, через буряки подався до луку, широко розставляючи руки, ніби летів назустріч лютому товаришеві.

Лежить Семен горілич у високій траві, виставив у верх коліно, дивиться у синє небо.

Перед очима летить маленький комар...

Не комар, — то десь високо-високо в небі журавель лине. Над головою недалеко манячить стеблина звіробою, і здається вона Семенові високим-високим, аж до неба гіллястим та рясним деревом... І друге вже таке, і третє...

І ось уже всі квітки і травини видаються Семенові височенним та густим чи то лісом, чи садом із давніх, невідомих квіток-деревин. Листки на них великі-великі, як зелені, химерні покришки, а квітки—ніби поначіплювані червоні миски, сині чашки та чугуни, блакитні дзвони, жовті цебри, жовтогорячі діжі, а з того густого лісу, ніби верховина якоїсь скелі, визирає його власне коліно.

Шугають величезні метелі, як ангели крилаті у білих, синіх, темнорожевих, позолочених шовках. Сідають на квітки, хитають крилами, як мальованими ворітьми.

Ген-ген ніби із самого неба шумить, гуде патлатий, волохатий джміль, у дорогих ризах, перетятий шовковими поясами.

Летить, гуде, ніби диякон у церкві службу Божу починає:

— Миром... Господу... по-мо-о-о...

Спинизся він над однією чашкою, зазирає:

— Що у вас тут таке... Покоштував, подумав, про-бурчав:

— А нічого собі...

І далі;

— Помо-о-о...

І подавсь, подавсь, подавсь, кільки видно над верховинами дивовижних квітчастих лісів.

Комарі, мушки, усякі кузки запищали цілими роями, кожне по своєму, як той голосливий хор.

— І... і... і... і...

Семен простяг руки, починає махати ними, як регент у церкві, підспівує їм тоненьким голоском пискливим, лад дає:

— Господи по-ми-і-і...

Десь у гущавині, сховавшись у тіні велитня листка, у срібні струни вдарив невидимий цимбаліст.

Закували срібними молоточками ковалики, золоті десь вінчики куючи.

Святі кравчики зашуміли на срібних машинках—хапаються ангелам шати шовкові до свята пошити.

І роботу роблять, і службу Божу правлять.

Семен піднімає у гору руки, ніби підбіраючи мотузки од небесних дзвонів і починає працювати руками—ногами, і голос його, як грім розноситься далеко по всьому зеленому світу:

Дзевь. Бом.

Са-вка вмер!

Поло жили Сав-ку!

На ду-бову лав-ку!

Лав-ка гнеть-ся,

Сав-ка смієть-ся!

Припікає сонце, парить починає—і пахощами оку-рюється увесь квітник-ліс. Жарко дихає материнка, п'яним духом дише деревій, озивається святим куре-вом смілка.

Бренить, шумить святий гармидер все дзвінче й ширше. І над усім гамом геть-геть лунають могутчі дрібні передзвони радісного, всесвітнього паламаря.

Мужицький ангел.

Десь єсть собі на світі церковця—стара, трухлава, ніби із тінів із місячних збудована. У церковці—притвор сумовитий, темний, а у притворі, між поламаним хрестом і старою корогвою висить ікона святого ангела, запилена, полиняла. Святий ангел стоїть на їй на колінцях, як за шкоду покараний неслухняний хлопчик, очі опустив додолу; і білі шати його замазані, і ясне личко—потьмарене, опущені очі—заплакані, сумні.

Тамошні люде взивають його мужицьким ангелом і розповідають, що колись він стояв на рівних ногах, і шати його були білі, як найперший сніг; святе личко його було радісне, як сонце, а ясні очі його все у небо високе дивилися.

Дивились, не переставали, не зморгаючи, не склипаючи.

Але підмовили якось мужицькі діти його з собою—пішов він із ними по-під тинню блукати і замастив свої білосніжні шати.

Позорив на нього раз з неба Творець його правед-

ний, перстом посварився—і стемніло від смутку його яснее личко, стиха він маленький став на колінця, на грудях ручки склав, очиці до землі пустив, стоїть у Божій карі, не стенеться, і буде стояти, поки не звелить йому встати Отець його небесний.

А звелить йому вставати Він, казали, тільки тоді, як усі анґели в небі заспівають, віншуючи Христа народженого:

„Слава во вишніх Богу і на землі мир...“

І дожидався анґелик того свята, як душа настражданна золотого раю...

І жила в тій стороні бідна удова у земляній хатинці, жона правдива, у Божих боязнях пам'ятлива, і мала вона сина, на імення Івашко.

Івашко був слухняний і почтивий, але дуже любив мед, бо був іще маленький. І так він дожидався, так дожидався того Різдва.

— Мабуть, мамо, Бог і не чув того, як я Йому рано й вечір молився, щоб була кутя з медом. Не хочеться вже мені і до церкви ходити.

— Не кажи цього, сину, бо то—грішка; Бозя сердиться буде. Іди до церкви, йди, не лінуйся, помолись Йому гарненько, то Він і зглянеться на наші злидні.

Одягнула мама Івашка в свитку, хусткою теплою завязала, бо стояв на дворі лютий мороз, вирядила в церков.

Увійшов Івашко в церков, а в церкві порожньо,

зімно,—тільки старі баби з костурами панахидки правлять.

Заходить Івашко у темний притвор, дивиться, коли там перед тим анґелом, що стоїть сумний на колінцях, чого-чого тільки не понаставлено!—І булки, і бублики, і цукор, і пряники і меду-меду у шклянках, у тарілочках, в горнятках!—У Івашка аж очі засмілися, але щоби... усе те чуже, ще до того і святий анґел стоїть за сторожу. Хіба попрохати у нього гарненько, може дасть?—„Попрошу!“—подумав Івашко і серце у нього забилося.

Підійшов він до анґела ближче, привітно осмінувся до нього, боязко в очі йому заглядає, тихо шепоче соромливо:

— Дай мені, святий анґелику, хоч оте щербате горнятко з медом, а то у нас кутя сьогодні суха буде. Грошей не було, то мама не купили. От, їй Богу, не брешу. Дай... Дивиться, дожидає.

Святий анґелок мовчить, очей не зводить, ніби і річ не до нього.

„Ні, не так“,—подумав Івашко; одступив трохи назад, став на коліна і проказав йому, як школяр перед учителем, „Оче наш“. Далі знову підійшов ближче, питається.

— Ну, то не даєш?—Дай, пожалуста.

Мовчить анґел, як і вперше.

„Не дає!“—подумав Івашко, перестав осміхатись, зітхнув.

24257009

Соромно йому стало, він зігнувся і тихо одійшов далі. Стоїть, тре рукою уші, чобіт об чобіт стукає, бо змерз уже дуже, а іти звідціль чогось жаль.

„І нащо йому такого багато?—думає він, роздивляючись на всі ласощі,—ні, буду іще прохати!

Івашко висякав носа, утерся, озирнувся кругом, чи хто не дивиться на нього, і підійшов до анг'ела близько-близько.

— Дай, ну дай-же! а коли не даси, то дозвожь мені самому взяти! Будь такий добрий! Чи вже-ж тобі шкода одного маленького, щербатого горнятки? Дозволь, я возьму! Чуєш?

Івашко торкав його рукою і так пильно, так щиро прохав його, що й у груди йому тепло стало, і ноги, і уші ніби нагрілися. А серденько так билося, билося.

Радісний і веселий прийшов Івашко до дому. Тільки на поріг—зразу перед себе з медом горнятко виставляє, мамі голосно хвалиться:

— А я, мамо, на кутю меду несу!

— Де ж ти взяв його, сину?—здивувалася мама.

Івашко нахмурич брівки, ще й ручечкою собі свариться:

— Ні, ні, мамо! Це я не сам узяв, це мені святий ангелик звелів узяти!

— Який ангелик? Де? це ти щось дуриш мене, сину
А ну розкажуй мені усе по правді.

Івашко став казати:

— Там у церкві коло ангелика стояло багато-багато і меду і всячини, то я й випросив у його. Він спершу довго не давав, але я його став так прохати, що і в животі в мене заболіло. Тоді він і сказав мені тихенько-тихенько, так, що я насилу й почув його, каже: „бери, тільки щоб ніхто не бачив“. То я і взяв.

— Ох мені лишенько!—забідкалася мама:—та це-ж ти украв його!

Івашка узяв жаль на маму і він заплакав. Пригадав, що казала зраня йому мама, та й собі те-ж промовляє:

— Не можна так казати, мамо, бо грішно!..

Року од року, як надійде те велике свято, всі ангели у небі співають святим своїм гуртом славу Христу народженому:

„Слава у вишніх Богу“...

А той ангелик маленький, як стояв, так і тепер стоїть на колінцях, не насміючи до неба очі підвести щоб ясно на праведного поглянути Бога.

І біла льоля його ще більше стемніла, ще дужче помарніло од сліз його ясне личко. Все, все на ньому осмутніло і похмарилось, тільки те святе проміння над його головкою одно не чорніє, сяє, як і раніш сяло.

elib.prlu.org

Видавництво ДНІПРОСОЮЗУ

(Київ, В. Володимирська, 46, телефон 58—15)

ВИПУСТИЛО ТАКІ КНИЖКИ:

Наукові, справочні та інші видання.

- Проф. М. Туган-Барановський. Кооперація, соціально-економічна природа її та мета 10 гривень.
Проф. М. Туган-Барановський. Політична економія. Популярний курс 20 гривень.
К. Шеметів. Організація торг. в спож. т-вах. 3 гривні.
Є. Єгоров. Рахівництво для сільськ. спож. т-в 12 гривень.
З. Ленський. По кооперативній Європі. (Зілюстр.) 14 гривень.
Дніпровський Союз Споживчих Союзів України.
(Справ.-інформац. видання з ілюстр). 7 гривень.
Труди першого Всеукр. з'їзду предст. спож. союз. 7 гривень.

Бібліотека кооператора.

- Л. Бертран. Кооперація і соціалізм (2-ге видання) 1 гр. 40 ш.
Л. Бертран. Що повинен знати кожен споживач
(2-ге видання) 2 гривні.
В. Тотоміанц. Принципи і теорія кооперації 1 гр. — ш.
Ш. Жід. Майбутність кооперації 1 гр. 20 ш.
Б. Мартос. Лист до земляків-кооператорів 1 гр. 60 ш.
Ш. Жід. Про кооперацію 3 гривні.
С. Андрієнко. Про загальні збори товариств 2 гр. 50 ш.
О. Касау. Організація та практика споживчої
кооперації в Англії. 7 гривень.
І. Прихоженко. Про споживче товариство 3 гривні.
Національне відродження і кооперація. Збірник статей. 4 гривні.
Г. Вульф. Капіталізм, кооперація і питання
кооперативного виробництва 5 гривень.
П. Герс. Робітнича кооперація в Німеччині. 8 гривень.
Д-р Фабриціус. Боротьба між собою народів та
держав і кооперативна самооборона. 2 гривні.
Ш. Жід. Вороги кооперації. (Друкується).
Ш. Жід. Влада споживача. (Друкується).

Серія белетристична.

- С. Васильченко. Оповідання 4 гривні
Альф. Доде і К°. Самогонівське стадо і його
пастир 3 гривні
О. Юркевич. Кооперативні оповідання 2 гривні.

Популярно-наукова бібліотека.

- Проф. П. Тутковський. Оливець. (Нар. з іст. культ). 1 гр. 60 ш.
КНИ ХУДОЖНІ СТІННІ ПЛАКАТИ в нар. стилі по 2 і 3 грив.
ІСТІВКИ З ПОРТРЕТАМИ відом. кооперат. по 50 шагів.

Ліна

5-00

A.580035

== Ціна 4 гривні. ==